

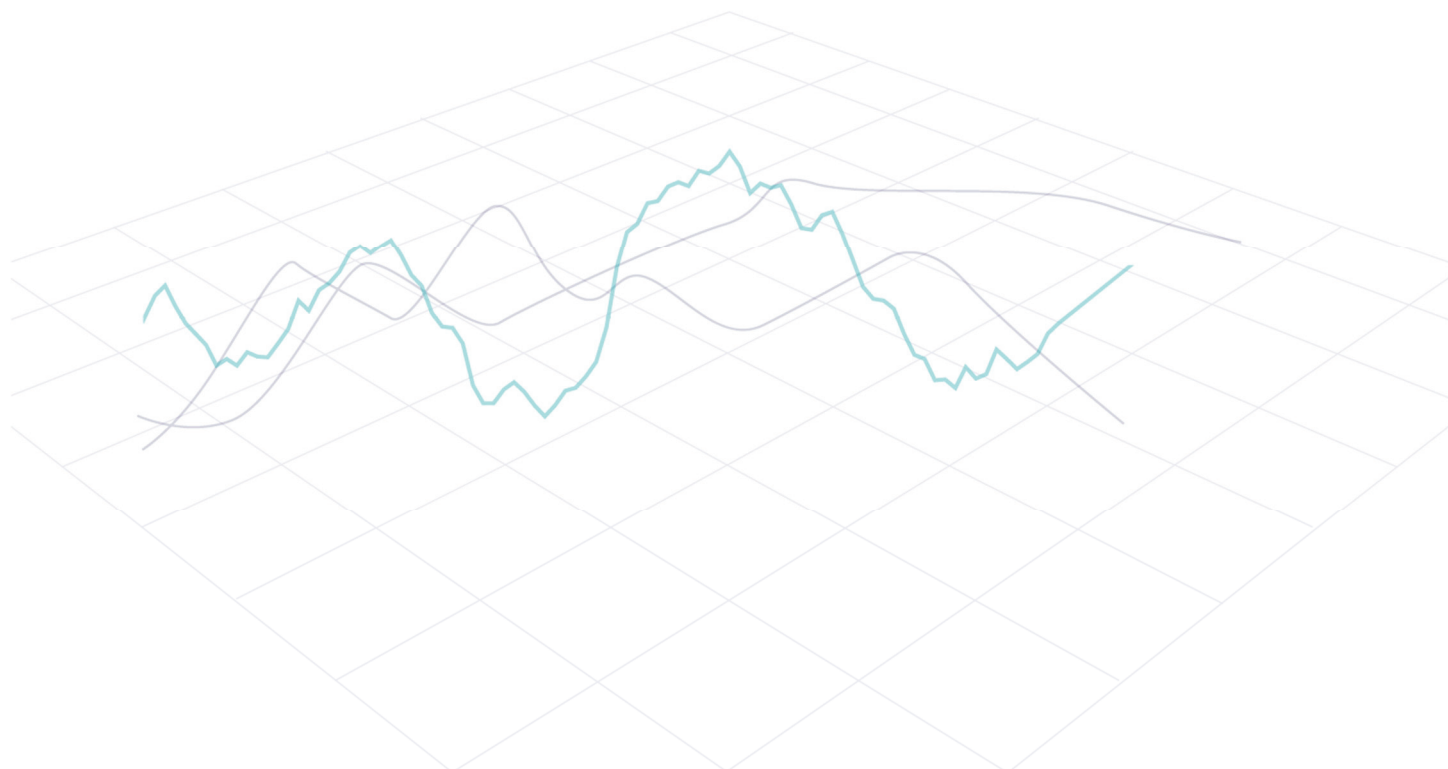

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELLENŐRZÉSI TERV

2020. második félév

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELLENŐRZÉSI TERV

2020. második félév

TV-0728-001/2020.

Jóváhagyom:

Domokos László
elnök

Budapest, 2020. július

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, a demokratikus államberendezkedés független alapintézménye.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) garanciális rendelkezése, hogy tevékenységét ellenőrzési terv alapján végzi, amit az ÁSZ elnöke hagy jóvá. Az ÁSZ ellenőrzési tervét az Országgyűlés részére átadja és honlapján közzéteszi. Törvényben meghatározott feladatkörében az ÁSZ megállapításaival és javaslataival támogatja az Országgyűlés, annak bizottságai, továbbá az ellenőrzött szervezetek munkáját. Az Alaptörvény és az ÁSZ tv. rendelkezései garantálják az ÁSZ ellenőrzési tevékenységének átláthatóságát.

Az ÁSZ tv. rendelkezései szerint az ÁSZ általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel, valamint az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését. Az ÁSZ a számvevőszéki ellenőrzési eljárások szabályait és módszereit maga alakítja ki, az ellenőrzések gyakoriságát törvény, ennek hiányában az ÁSZ elnöke határozza meg.

Az ÁSZ féléves ellenőrzési terve ennek megfelelően három részből épül fel:

- I. Törvényekben meghatározott gyakorisággal, kötelezően végrehajtandó, illetve egyéb eseményekhez kötött ellenőrzési feladatok,
- II. Törvényi felhatalmazás alapján végzendő egyéb, kötelező ellenőrzési feladatok és
- III. Lényegesség szempontjából, kockázatelemzés alapján kiválasztott ellenőrzési témák.

A kockázatelemzés és értékelés eredményei alapján kiválasztott témák meghatározását, majd a kapcsolódó ellenőrzési helyszínek kiválasztását megelőző munka során az ÁSZ ellenőrzési tapasztalatai alapján elemzi az egyes területek eredendő kockázatait. Az ÁSZ a részére megküldött tájékoztatók, információk, jelzések, egyéb dokumentumok alapján a tudomására jutott tényeket a folyamatban lévő ellenőrzéseiben, valamint az ellenőrzések tervezése során hasznosítja.

A hatékony és magas színvonalú feladatellátás alapfeltételeként az ÁSZ az ellenőrzési módszertanait a gyakorlati tapasztalatok, illetve a nemzetközi módszertani sztenderdek és ajánlások figyelembevételével fejleszti. A közpénzekkel és közvagyonnal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás érdekében az ÁSZ 2020 második félévében megfeleléségi és teljesítmény-ellenőrzési módszerek alkalmazásával végzi ellenőrzéseit. A megfeleléségi ellenőrzések hozzájárulnak ahhoz, hogy az ellenőrzött szervezetek, illetve tevékenységeik minden lényeges szempontból megfeleljenek a vonatkozó jogi szabályozásoknak, előírásoknak és követelményeknek, míg a teljesítmény-ellenőrzésekkel az ÁSZ hozzájárul az eredményesség és a hatékonyság elveinek érvényesüléséhez.

Az ellenőrzések végrehajtása során az ÁSZ dokumentum-alapú megközelítési módszereket alkalmaz, amelyeket a digitalizáció által nyújtott lehetőségek alapján folyamatosan továbbfejleszt. A dokumentum-alapú megközelítési módszer biztosítja, hogy az ellenőrzési megállapítások bizonyítékokon, az ellenőrzött időszakban keletkezett, illetve rendelkezésre álló dokumentumokon alapuljanak, az adott időszak tényeit rekonstruálva. A dokumentumokon alapuló bizonyíték elvű ellenőrzés biztosítja továbbá az ellenőrzött szervezetek azonos szempont szerinti – objektív – értékelését is.

Az egyes területek ellenőrzési lefedettségének növelése, valamint az ellenőrzött szervezetek leterheltségének csökkentése érdekében az új technológiájú ellenőrzések folytatódnak 2020 második félévében. A lényeges sokaság lefedése érdekében az ellenőrzések az önkormányzatok mellett kiterjednek az önkormányzati intézmények, a központi költségvetési szervek, valamint a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok, az alapítványok és az egyéb szervezetek területére is.

Az ÁSZ küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és hozzájáruljon a „jól irányított állam” működéséhez. Ennek megfelelően az ÁSZ stratégiai célként tűzte ki, hogy az ellenőrzési tevékenység hasznosulása tetten érhető legyen a társadalmi bizalom megerősítésében, a közgondolkodás megváltoztatásában és az ellenőrzött szervezetek javulásában, a törvényhozás tevékenysége támogatásában, valamint a legfontosabb társadalmi-gazdasági kérdésekre adott válaszokban.

Az ÁSZ részére egyes törvények éves, illetve kétéves gyakorisággal kötelezően végrehajtandó ellenőrzési feladatokat határoznak meg. Ennek megfelelően 2020 második félévében kiemelt feladatként folytatódik *Magyarország 2019. évi központi költségvetése végrehajtásáról készített zárszámadásnak az ellenőrzése*. A feladat eredményes és hatékony megvalósítása érdekében az ÁSZ az ellenőrzést az államháztartás teljes gazdálkodásának lefedésére alkalmas, statisztikai módszerekkel támogatott módszertanon alapuló ellenőrzési modell szerint végzi.

Az ÁSZ törvényi felhatalmazás alapján – a kétéves gyakoriságnak megfelelően – folytatja a *költségvetési támogatásban részesülő pártok és pártalapítványok* gazdálkodásának ellenőrzését. Az ÁSZ 2020 második félévében folytatja a Magyarországon bejegyzett pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzését, a magyar jogállamiságból eredő azon garanciális követelmény érvényesítése érdekében, hogy minden pártszervezet gazdálkodása törvényességének ellenőrzése biztosított legyen.

Az államháztartás körébe tartozó vagyon kezelésének, a vagyonnal való gazdálkodásnak, a szervezetek vagyonérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységének ellenőrzése témakörében kiemelt jelentőségű *az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek* éves rendszerességgel, törvényi kötelezettség alapján végzett értékelése. Az ÁSZ folytatja a 2019. évre vonatkozó ellenőrzését.

2020 második félévében az ÁSZ elkezdte a törvény szerint éves gyakorisággal előírt, a *Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2020. évi megosztásának*, valamint a helyi adózással kapcsolatos kiadások megállapítása, elszámolása szabályszerűségének ellenőrzését.

A törvények által az ÁSZ részére kijelölt további ellenőrzési feladatok végrehajtása 2020 második félévében az azonos területen és meghatározott témában végzett szervezet-specifikus ellenőrzésekkel folytatódik. Ezek az ellenőrzések az államháztartás jelentős részterületeit és az államháztartáshoz szorosan kapcsolódó, de azon kívüli szervezeteket is érintik. A kockázatelemzés alapján történő ellenőrzések lebonyolítása érdekében az ÁSZ a szervezet-specifikus ellenőrzéseinél nagy hangsúlyt helyez az ellenőrzött szervezetek egyedi kockázatainak megfelelő, célzott ellenőrzési programok készítésére.

A számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek 2020 második félévében folytatódó ellenőrzésének célja annak értékelése, hogy az egyéb szervezet a gazdálkodása kereteit szabályszerűen kialakította-e, illetve hogy az éves beszámolási kötelezettségét és az

államháztartásból kapott támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségét szabályszerűen teljesítette-e.

A Magyar Nemzeti Bank – mint a pénzügyi szektor második védelmi vonala – alapfeladatai közé nem tartozó tevékenységei és gazdálkodása, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülése, valamint a központi költségvetéssel összefüggő elszámolások szabályszerűsége is ellenőrzésre kerül.

A Szanálási Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárul a pénzügyi szektorban az intézményi válságkezelésre létrehozott pénzügyi stabilitási védőháló ezen elemének megerősítéséhez. Az ellenőrzés során értékelésre kerül, hogy az alap gazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, a belső szabályozásoknak, illetve számviteli rendszere biztosította-e a beszámoló szabályszerű elkészítését.

Az ÁSZ törvényi kötelezettségének eleget téve, az ellenőrzései során kiemelt figyelmet fordít az államháztartás belső kontrollrendszere működésének, valamint az államháztartás számviteli rendje értékelésére.

Az önkormányzatok, a központi költségvetési szervek és a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése a hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében, az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott témacsoportos programegységekkel 2020 második félévében is folytatódik. Ezeken a területeken az ÁSZ azokra a tevékenységi területekre fókuszál, ahol javaslatai széles társadalmi körben leginkább hasznosulni tudnak. A felsorolt szervezetek esetében alkalmazhatja az ÁSZ az integritás- és belső kontroll, vagyongazdálkodás, jelentős beruházások, a vezetői- és szervezeti teljesítmény-ellenőrzés modulokat. Az önkormányzatoknál a modulok kiegészülhetnek a befektetési döntések, valamint az adósságrendezési eljárás szabályszerűségének értékelését célzó modullal. 2020 második félévében az önkormányzati intézmények ellenőrzése kiemelt hangsúlyt kap. A központi költségvetési szervek esetében a középírányító szervek ellenőrzése folyik, amely során az irányítási feladatokat, a gazdálkodási és vagyonkezelési feladatokat, valamint a maradvány felhasználását is ellenőrzi az ÁSZ.

A törvények által az ÁSZ részére kijelölt egyéb ellenőrzési feladatokhoz kapcsolódóan az ÁSZ módszertani fejlesztéseinek eredményeként 2020 második félévében folytatódnak a kockázatértékelésen alapuló ellenőrzések az utóellenőrzések, a nyilvános könyvtári ellátást végzők, az alapítványok/közalapítványok, a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok, a kórházak, a szakképző iskolák, a tankerületi központok, a nem állami humánszolgáltatók helyszínein. A kockázat alapú ellenőrzések lehetőséget teremtenek arra, hogy az ÁSZ széles ellenőrzötti körnél, azok azonos jellemzők alapján történő csoportosításával, a lényeges dokumentumok értékelése alapján objektív képet kapjon a szervezeteknél fennálló kockázatos területekről. Eredményei alapján ráirányítható az ellenőrzött szervezetek vezetőinek figyelme is ezen kockázatos területekre, emellett megteremti a lehetőségét a részletekbe menő ellenőrzés további célzottá válásának.

2020 második félévében az ÁSZ új, monitoring alapú ellenőrzési megközelítést alkalmazva is támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A monitoring alapú ellenőrzések – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősítik az ÁSZ tanácsadó szerepét. A központi költségvetési szervek, önkormányzatok és önkormányzati intézmények, nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok, valamint az alapítványok körében tervezett monitoring típusú ellenőrzések ezen közpénzfelhasználó, közvagyonot használó szervezetek teljes körének, vagy nagy számosságú

csoportjának egy-egy jellegzetes, lényegi területét veszik górcső alá. A módszer alkalmazásával jelentősen növelhető az ellenőrzési lefedettség, továbbá korábban nem ellenőrzött közpénzt, illetve közvagyon használók értékelését is lehetővé teszi. A módszertani és digitális fejlesztések hozzájárulnak – az ellenőrzött szervezetek leterheltségének mérséklése mellett – az ellenőrzések időtartamának csökkentéséhez, hatékonyságának növeléséhez. A monitoring típusú ellenőrzés-módszertan alapján egy-egy ellenőrzötti kört teljesen lefedő, kevés számú, de célzott dokumentumok értékelésével az ÁSZ képes a pénzügyi-gazdálkodási kockázatok, szabálytalanságok azonosítására, majd az ezekre történő figyelemfelhívásokon keresztül a közpénzügyek felhasználása, a közvagyon használata szabályosságának, hatékonyságának jobbítására.

A *helyi önkormányzatok* ellenőrzése keretében folytatódik a Magyar Államkincstár központi információs rendszerében rendelkezésre álló adatok monitorozása, amellyel az ÁSZ csoportokat képezve tud önkormányzatokat értékelni. A monitoring riportok kiértékelése alapján végzett ellenőrzésekkel, az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárásával az ÁSZ hozzájárul az önkormányzatok gazdálkodása, feladatellátása fenntarthatóságának biztosításához.

Az ÁSZ 2020 második félévében folytatja az *államháztartás központi alrendszere fejezeteinek* ellenőrzését. A fejezetek és a fejezethez tartozó intézmények ellenőrzése kockázatértékelés alapján, egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével történik.

Az ÁSZ 2020 második félévében is folytatja *utóellenőrzéseit*, melynek célja – a számvevőszéki ellenőrzési megállapítások hasznosulása céljából – az ellenőrzött szervezet által elkészített intézkedési tervek végrehajtásának ellenőrzése. Az *utóellenőrzésekkel* nyomon követhető, hogy a közpénzekkel és a közvagyonnal történő gazdálkodás során feltárt hibák, hiányosságok megszüntetése megtörtént-e, ezzel csökkent-e egy-egy szervezet szabálytalan működésének kockázata, illetve összességében javult-e a közpénzügyi helyzet.

2020 második félévében is folytatódik a nemzeti (állami és önkormányzati) tulajdonban álló *gazdasági társaságok* ellenőrzése, tekintettel arra, hogy a társaságok jelentős nemzeti vagyonnal gazdálkodnak, jelentős mértékben befolyásolják annak értékét, az ország gazdasági teljesítményét, és hatással vannak az államadósságra is. Az ÁSZ ellenőrzései kiterjednek az állam nevében eljáró *kisebbségi tulajdonosi joggyakorlók* feladatellátására. Az ellenőrzés során értékelésre kerül, hogy a tulajdonosi joggyakorló feladatellátása megfelelő volt-e. A gazdasági társaságok esetében az esetleges veszteséges gazdálkodás, pótbefizetési kötelezettség pénzügyi kockázatot is jelent az állam pénzügyeire.

Az ÁSZ a közvagyonnal történő szabályszerű, felelős, hatékony gazdálkodás előmozdítása érdekében 2020 második félévében tovább folytatja azon intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzését, amelyek maguk is végeznek ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet. Az ÁSZ fókuszba helyezi a *második védelmi vonal* erősítését célzó ellenőrzéseket, amelynek keretén belül az önkormányzatok második védelmi vonalát jelentő ellenőrző szervezet (fővárosi és megyei kormányhivatalok, Magyar Államkincstár) több ütemben ellenőrzi, valamint az irányító szervek feladatellátását, ezen belül irányítási, ellenőrzési és monitoring feladatai ellátását ellenőrzi.

A *hulladékgazdálkodás* ellenőrzésével az ÁSZ arra keresi a választ, hogy a hulladékgazdálkodás szabályozási és szervezeti rendszerének kialakítása és működtetése biztosítja-e a közfeladat megfelelő és eredményes ellátását.

Magyarország Alaptörvénye is rögzíti, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. A járványok megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a védőoltások rendszere, különös tekintettel az elmúlt években tapasztalt intenzív népességmozgásra és a klímaváltozás hatásaira. Az ÁSZ 2020 második félévében ellenőrzést készít elő annak értékelésére, hogy a *fertőző betegségekkel szembeni lakossági védelem* megfelelő szintű-e; a kialakított rendszerek biztosítják-e az eddig ritkán előforduló, illetve elő nem forduló fertőző betegségek elhárítását.

A koronavírus által okozott járvány súlyos következményeinek elkerülése érdekében a Kormány a köznevelési és szakképzési intézményekben új munkarend bevezetéséről döntött. Az ÁSZ 2020 második félévében tervezett ellenőrzése keretében értékeli, hogy a járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet idején bevezetett tantermen kívüli, *digitális oktatás* keretében biztosított volt-e a köznevelési feladatellátás megvalósulása. A veszélyhelyzetben kidolgozott digitális oktatási módszerek alkalmazási tapasztalatainak összegzése hozzájárulhat a köznevelési rendszer fejlesztési irányainak átgondolásához.

Hazánk energiahatékonysági és energia-megtakarítási céljainak elérése érdekében kiemelten fontos a lakosság aktivizálása és érdekeltté tétele egyéni fogyasztása mennyiségének csökkentésében. A magyar energiapolitika kiemelt prioritásként kezeli az energiahatékonyság elősegítését, amelyhez a környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés is hozzájárul. Az ÁSZ 2020 második félévében így ellenőrzést készít elő a *környezettudatos tervezésre és az energiafogyasztási címkézésre* vonatkozó intézkedések értékelésére.

Az ÁSZ törvényben előírt tanácsadó funkcióját erősítve, az ellenőrzések eredményeinek további hasznosulása érdekében, az azonos szektorban tevékenykedő több szervezetet átfogó ellenőrzési tapasztalatait elemzésekben is összegzi. Az elemzések rámutatnak az egyes szektorokban működő, az ÁSZ által ellenőrzött szervezetek tevékenységében rejlő kockázatokra. Ezen tapasztalatok alapján lehetőség nyílik arra, hogy az ÁSZ egyrészt a szabálytalanságok bemutatásával felhívja az adott szektorban működő további szervezetek figyelmét is az ellenőrzött területeken azonosított kockázatokra. Másrészt az ellenőrzési tapasztalatok alapján bemutatott jó gyakorlatok iránymutatásul szolgálhatnak a nem ellenőrzött szervezetek számára is, elősegítve ezáltal a közpénzügyek állapotának javítását.

Az ÁSZ az integritás alapú közpénzfelhasználást a honlapjáról letölthető, folyamatosan megújuló és önkéntesen kitölthető önteszttekkel is támogatja, amelyek segítségével a szervezetek objektív képet kaphatnak arról, hogy gazdálkodásuk, tevékenységük irányítása, szabályozása mely területek vonatkozásában fejlesztendő. Az ÁSZ kiemelt területként kezeli az integritás- és a belső kontrollrendszer működésének feltérképezését, amely előfeltétele a nemzeti vagyonnal való szabályszerű, felelős, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodásnak.

TÉMAJEGYZÉK

I. TÖRVÉNYEK SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

1. *A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2020. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata*
2. *2019. évi zárszámadás – Magyarország 2019. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
3. *Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
4. *A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 4/1. *A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 4/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 4/2. *A Kereszténydemokrata Néppárt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 4/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 4/3. *A Momentum Mozgalom 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 4/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 4/4. *A Kétfarkú Kutya Párt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 4/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
5. *A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 5. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 5/1. *A Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 5/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 5/2. *A Barankovics István Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 5/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 5/3. *Az Indítsuk be Magyarországot Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 5/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 5/4. *A Savköpő Menyét Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 5/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
6. *A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 7. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

7. *A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 8. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 7/1. *A Magyar Szocialista Párt 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 8/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 7/2. *A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 8/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 7/3. *A Lehet Más a Politika 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 8/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 7/4. *A Magyar Liberális Párt 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 8/6. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 7/5. *A Párbeszéd Magyarországért Párt 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 8/7. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
8. *A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 9. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 8/1. *A Táncsics Mihály Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 9/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 8/2. *Az Ökopolisz Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 9/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 8/3. *Az Új Köztársaságért Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 9/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 8/4. *A Váradi András Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 9/5. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 8/5. *A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 9/7. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

II. TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN KÖTELEZŐ ELLENŐRZÉSEK **(GYAKORISÁGA NEM MEGHATÁROZOTT)**

9. *A Magyar Nemzeti Bank működése szabályszerűségének ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 10. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
10. *A Szanálási Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 11. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
11. *A rendszeres központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok ellenőrzése*

(a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 12. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

III. TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN VÉGGZENDŐ (OPCIONÁLIS) EGYÉB ELLENŐRZÉSEK

12. *A környezettudatos tervezésre és az energiafogyasztási címkézésre vonatkozó intézkedések ellenőrzése*
13. *Az önkormányzatok ellenőrzése során egyes második védelmi vonalat jelentő ellenőrző szervek ellenőrzése*
14. *A digitális oktatás keretében a köznevelési feladatellátás megvalósulásának ellenőrzése*
15. *A hulladékgazdálkodás ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 13. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
16. *A lakosság védelme a fertőző betegségekkel szemben (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 14. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
17. *Utóellenőrzések (második szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 19. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
18. *Utóellenőrzések monitoring alapján végzett ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 31/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
19. *Utóellenőrzések (harmadik szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 31/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
20. *A nyilvános könyvtári ellátást végzők ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 32. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
21. *Önkormányzatok ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 23. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
22. *Önkormányzati intézmények ellenőrzése*
23. *A községi, nagyközségi önkormányzatok integritásának ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 35. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
24. *Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése (második szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 30/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
25. *25/1. Központi költségvetési szervek ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 24/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
25/2. Központi költségvetési szervek ellenőrzése (második szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 24/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
26. *26/1. A költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatai ellátásának ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 25/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
26/2. A költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatai ellátásának ellenőrzése (második szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 25/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
27. *Az államháztartás központi alrendszere fejezeteinek ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 29. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
28. *Alapítványok/közalapítványok ellenőrzése (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 33. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

29. 29/1. *Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése – A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése* (negyedik szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 21/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
29/2. *Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése – A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése* (ötödik szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 21/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
29/3. *Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése – A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése* (hatodik szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 21/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
30. *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 27. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
31. *A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 36. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
32. *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok vagyonellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 34. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
33. *Az állam kisebbségi tulajdonlásának ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 28. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
34. *Köztestületek ellenőrzése* (negyedik szakasz, a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 20/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
35. *A költségvetési támogatásban részesülő számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek ellenőrzése* (a 2020. I. félévi ellenőrzési terv 37. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

I.

I. TÖRVÉNYEK SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZATOT ÉS A KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOKAT
OSZTOTTAN MEGILLETŐ BEVÉTELEK 2020. ÉVI MEGOSZTÁSÁRÓL SZÓLÓ
ÖNKORMÁNYZATI RENDELET FELÜLVIZSGÁLATA**

Az ellenőrzés célja: a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2020. évi forrásmegosztási rendeletben előírt megosztásának, valamint a helyi adózással kapcsolatos kiadások megállapítása, elszámolása szabályszerűségének ellenőrzése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét, valamint a forrásmegosztás szabályait a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény határozza meg. A törvény előírása alapján a Fővárosi Önkormányzat tárgyevre vonatkozó forrásmegosztási rendeletét az ÁSZ felülvizsgálja. Ha az ÁSZ megállapítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat vagy valamely kerületi önkormányzat jogosulatlan forráshoz jutott vagy az őt jogszerűen megillető forrásnál alacsonyabb összegben részesült, ennek mértékével a forrásmegosztási törvény alapján meghatározott, a felülvizsgálat lezárását követő évi forrásmegosztást a fővárosi önkormányzat rendeletében módosítja.

Az ellenőrzés várható hasznosulását négy szinten tervezzük. A törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a forrásmegosztás szabályozásáról, a forrásmegosztási rendelet szabályszerűségéről, következtetés vonható le arra vonatkozóan, hogy indokolt-e jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a forrásmegosztás végrehajtásának szabályosságáról, javaslataival hozzájárul az esetleges hiányosságok kiküszöböléséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a közpénz tervezett megosztása sem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálására. Az ÁSZ szervezetén belül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmény erősítse hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

2019. ÉVI ZÁRSZÁMADÁS

Magyarország 2019. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; az Alaptörvény és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e, az államháztartás központi alrendszerében a hiány alakulása megfelelt-e a 2019. évi központi költségvetésről szóló törvény (Kvtv.) előírásainak. Az államháztartás bevételeit a Kvtv.-ben rögzítettekkel összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a törvényjavaslat valósághűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat; a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és tartalmaz-e lényeges hibát; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2019. évi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel.

Az ellenőrzés kiterjed a 2019. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint a központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését az ÁSZ végzi el. Az ÁSZ tv. előírásainak megfelelően a zárszámadási ellenőrzés végrehajtása az ÁSZ éves gyakorisággal elvégzendő feladata. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével hozzájárul ahhoz, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozzon. Az ellenőrzés eredményeként teljes és objektív kép alkotható a 2019. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról. Az ÁSZ megállapításaival elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását, illetve az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMI VAGYON FELETTI TULAJDONOSI JOGGYAKORLÁSSAL
KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az állami vagyon felett tulajdonosi jogokat gyakorló szervezeteknél kialakított kontrollok biztosították-e a szabályszerű tulajdonosi joggyakorlást, feladatellátásuk során érvényesültek-e a vagyon kezelésére, védelmére, nyilvántartására vonatkozó jogszabályi előírások.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése szerint az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységeket az ÁSZ évente ellenőrzi. A Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység éves gyakorisággal történő ellenőrzéséről pedig a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése rendelkezik.

Az ÁSZ törvényi kötelezettségének eleget téve, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás előmozdítása érdekében ellenőrzi a nemzeti vagyon meghatározó részét kitevő állami vagyon feletti tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetek feladatellátását.

Az ellenőrzés eredményeként az ÁSZ véleményt formál arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek feladatellátása összhangban volt-e az állami vagyonra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel. Az ellenőrzés rámutathat az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlási tevékenységet végző szervezeteknél fennálló esetleges szabályozási problémákra, a rendszerszintű vagy évek óta meglévő hiányosságokra. Az ellenőrzés megállapításaival hozzájárul a hiányosságok megszüntetéséhez, ezzel támogatja az állami vagyon feletti kontrollrendszer, a felelős, szabályszerű vagyongazdálkodás erősítését. Az ellenőrzés tájékoztatást ad a törvényhozás, az érintett szervezetek és a társadalom részére az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlás helyzetéről, ezáltal hozzájárul az átláthatósághoz, a területet érintő döntések megalapozottságához.

Témasorszám: 4

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTOK 2018-2019. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

4/1. A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

4/2. A Kereszténydemokrata Néppárt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

4/3. A Momentum Mozgalom 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

4/4. A Kétfarkú Kutya Párt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett pénzügyi kimutatások a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvizetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetéséről intézkedett-e, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai a gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzés rámutathat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK 2018-2019. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

5/1. A Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/2. A Barankovics István Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/3. Az Indítsuk be Magyarországot Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/4. A Savköpő Menyét Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a pártalapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és a pártalapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvezetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy az előző számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, mely az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével elősegíthető. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 4. §-ában foglaltak alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult, továbbá az Ász tv. rendelkezése szerint a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján készített intézkedési tervben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártalapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások csökkenthetik a működés szabályszerűségének kockázatait, elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

Témasorszám: 6

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK ÉS POLGÁRMESTEREK,
VALAMINT A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK 2019. ÉVI
VÁLASZTÁSÁRA FORDÍTOTT PÉNZESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSÁNAK
ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés a választások előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszál. Az ellenőrzés eredményeként véleményt formálunk arról, hogy a választások előkészítésénél és lebonyolításánál a – központi költségvetésből biztosított – pénzeszközök felhasználása az ellenőrzött területeken az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel az ÁSZ eleget tesz a törvényben előírt, Országgyűlés felé teendő tájékoztatási kötelezettségének. Az ellenőrzéssel az ÁSZ átfogó képet kíván adni a választások előkészítése és lebonyolítása során az ellenőrzéssel érintett szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az ellenőrzéssel rámutathatunk a választás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így az ellenőrzés hozzájárulhat a választások előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollak erősítéséhez. Kapcsolódó megállapításokkal az ÁSZ elősegítheti, támogathatja a jogalkotói és a szabályozói munkát. Ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával az ellenőrzés hozzájárul azok kijavításához, támogatva a „jól irányított állam” működését, valamint közvetetten a választások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTOK 2017-2018. ÉVI
GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

7/1. A Magyar Szocialista Párt 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

7/2. A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

7/3. A Lehet Más a Politika 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

7/4. A Magyar Liberális Párt 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

7/5. A Párbeszéd Magyarországért Párt 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett pénzügyi kimutatások a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvizetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetéséről intézkedett-e, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai a gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzés rámutathat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Témasorszám: 8

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK 2017-2018. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

8/1. *A Táncsics Mihály Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

8/2. *Az Ökopolisz Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

8/3. *Az Új Köztársaságért Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

8/4. *A Váradi András Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

8/5. *A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a pártalapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és a pártalapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvezetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy az előző számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, mely az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével elősegíthető. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 4. §-ában foglaltak alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult, továbbá az Ász tv. rendelkezése szerint a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján készített intézkedési tervben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártalapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtetések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások csökkenthetik a működés szabályszerűségének kockázatait, elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

II.

**TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN KÖTELEZŐ
ELLENŐRZÉSEK (GYAKORISÁGA NEM
MEGHATÁROZOTT)**

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A MAGYAR NEMZETI BANK MŰKÖDÉSE SZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: Az MNB alapfeladatai közé nem tartozó tevékenységei és gazdálkodása tekintetében annak értékelése, hogy az MNB irányítási, döntéshozatali és ellenőrzési rendszerre működését biztosították-e; az MNB gazdálkodásának keretei megfeleltek-e a jogszabályi előírásoknak, a pénzügyi közvetítőrendszert felügyelő, ellenőrző és szabályozó tevékenységének szervezeti kereteit kialakították-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 5. § (10) bekezdése alapján az ÁSZ ellenőrzi a Magyar Nemzeti Bank gazdálkodását és a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényben foglaltak alapján folytatott, az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét. Törvényi kötelezettségének eleget téve az ÁSZ rendszeresen értékeli az MNB gazdálkodását, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülését.

Az MNB Magyarország központi bankja, az Alaptörvény rendelkezése szerint felelős a monetáris politikáért, ellátja a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét, ezért tevékenysége, gazdálkodása a közérdeklődés középpontjában áll.

Az ellenőrzés alapvető hozadéka az Országgyűlés munkájának támogatása, az érdekeltek és a szélesebb közvélemény tájékoztatása az MNB működésének és gazdálkodásának szabályszerűségéről. Az ellenőrzött szervezet vonatkozásában az ellenőrzés megállapításai és javaslatai hozzájárulhatnak a működés szabályozottságában, a kontrollok kialakításában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a belső szabályzatok és a gyakorlat felülvizsgálatához. A közvélemény számára hiteles információt nyújt az MNB működéséről és gazdálkodásáról, alapvető feladatai közé nem sorolt feladatainak ellátásáról, a közpénzekkel való felelős gazdálkodásról, ezzel hozzájárul az általános szakmai tájékozottság javításához. Az „ellenőrök ellenőreként” az ÁSZ megállapításai hatványozottan hasznosulhatnak, hiszen megállapításai az ellenőrök tevékenységének szabályszerűbbé és hatékonyabbá tételében érvényesülhetnek.

Témasorszám: 10

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A SZANÁLÁSI ALAP PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Szanálási Alap gazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, valamint az Alap a beszámoló készítési kötelezettségét a jogszabályi előírások szerinti részletezettséggel, illetve a rá irányadó határidőben teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény alapján a Szanálási Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

A pénzügyi stabilitás megőrzése, a gazdasági visszaesés megfékezése és a betétesek védelme érdekében sok országban fordítottak jelentős közpénzeket a bankok megmentésére. A hasonló helyzetek elkerülése érdekében Magyarországon is megújult a pénzügyi szabályozás, amelynek egyik iránya a fizetéseképtelenné váló pénzügyi intézmények rendezett körülmények között megvalósuló, privát szektor által finanszírozott szanálásának megteremtésére irányult.

A Szanálási Alap az intézmények befizetéseiből finanszírozott, a szanáláshoz közvetlenül kapcsolódó finanszírozási igények fedezésére szolgáló alap. A Szanálási Alap célja, hogy a pénzügyi szektorban keletkező problémák kezeléséhez szükséges finanszírozási igényeket állami erőforrás bevonása nélkül lehessen kielégíteni. A Szanálási Alapot igazgatótanács irányítja. Az Alap önálló munkaszervezettel nem rendelkezik, az operatív feladatokat elkülönítetten az Országos Betétbiztosítási Alap munkaszervezete látja el.

A szanálási hatásköröket a szanálási hatóságként eljáró Magyar Nemzeti Bank gyakorolja, a hatáskörei gyakorlásának részletes szabályait a 2014. évi XXXVII. törvény tartalmazza.

Az Alap a számviteli törvény és külön kormányrendelet alapján az üzleti évről kettős könyvvitellel alátámasztott éves beszámolót készít, könyvviteli nyilvántartását és éves beszámolóját könyvvizsgáló vizsgálja felül.

Az ellenőrzés tájékoztatást ad az Országgyűlésnek és az érintett szervezeteknek a Szanálási Alap pénzügyi helyzetéről, gazdálkodásának szabályszerűségéről. Az ÁSZ megállapításai elősegíthetik az Alap szabályszerű gazdálkodását, a szervezet pénzügyi egyensúlyának fenntartását, ezzel hozzájárulnak a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának megőrzéséhez, a közpénzek védelméhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A RENDSZERES KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN NEM
RÉSZESÜLŐ PÁRTOK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a rendszeres központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok eleget tettek-e Párt tv. 9. § (1) bekezdésben előírt pénzügyi kimutatás készítési és közzétételi kötelezettségüknek.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Az ÁSZ a korábbi években is ellenőrizte a központi költségvetési támogatásban nem részesült pártok gazdálkodása törvényességét. A magyarországi pártok többsége nem jogosult rendszeres központi költségvetési támogatásra, mivel az országgyűlési képviselőválasztás során a választók szavazatának 1%-át sem szerezték meg. A párttvény a rendszeres állami költségvetési támogatásban részesülő pártok esetében az ellenőrzést kétéves gyakorisággal írja elő, a központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok ellenőrzésének gyakoriságára nincs jogszabályi rendelkezés. Ebből következően az ellenőrzés jelentőségét nem az ellenőrzött pártok gazdálkodásának nagyságrendje, hanem a jogállamiságból eredő azon garanciális követelmény indokolja, hogy valamennyi párt gazdálkodása törvényességének ellenőrzése biztosított legyen.

III.

TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN VÉGGZENDŐ (OPCIONÁLIS) EGYÉB ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A KÖNYEZETTUDATOS TERVEZÉSRE ÉS AZ ENERGIAFOGYASZTÁSI CÍMKÉZÉSRE VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: a környezettudatos tervezéssel és energiafogyasztási címkézéssel kapcsolatos szabályozási és intézményi környezet értékelése és a kapcsolódó piacfelügyeleti és fogyasztóvédelmi tevékenység ellenőrzése, továbbá a végső energiafogyasztás csökkentésére vonatkozó célok meghatározásának, a kapcsolódó nyomon követési rendszer kialakításának, a kitűzött célok elérése nyomonkövetésének vizsgálata.

A teljesítmény-ellenőrzés célja annak vizsgálata, hogy a környezettudatos tervezéssel és energiafogyasztási címkézéssel kapcsolatos szabályozási és intézményi környezet, a kapcsolódó piacfelügyeleti és fogyasztóvédelmi tevékenység eredményesen járultak-e hozzá az energiafogyasztás csökkentésére vonatkozó célok eléréséhez, továbbá az evaluáció módszerével a fogyasztók energiacímkék által nyújtott tájékoztatással kapcsolatos elégedettségének, energiatudatosságának vizsgálata.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés célja az energiahatékonyság elősegítése, amelyet a magyar energiapolitika kiemelt prioritásként kezel. Az energiahatékonyság révén mérséklődik az energiaimport-függőség, mérséklődik az intézmények és a lakosság energiaszámlája, nő a beruházások száma, ezáltal javul a foglalkoztatottság, mobilizálódik a hazai tőke és felgyorsul a külföldi működő tőke és támogatás beáramlása, valamint teljesülnek a légszennyező anyagok kibocsátásával kapcsolatos nemzetközi környezetvédelmi vállalásaink.

A lakossági energiafogyasztás a végső energiafogyasztás jelentős részét – közel egyharmadát – teszi ki Magyarországon, az éghajlati különbségekkel korrigált lakossági energiafelhasználás tekintetében Magyarország a tíz legmagasabb értéket mutató tagállam között van az EU-ban, ezért hazánk energiahatékonysági és energiamegtakarítási céljainak elérése érdekében kiemelten fontos a lakosság aktivizálása és érdekeltté tétele egyéni fogyasztása mennyiségének csökkentésében.

Az ellenőrzés megállapításaival támogathatja a szakpolitikai döntéshozók munkáját a környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés területén. Az „ellenőrök ellenőreként” az ÁSZ megállapításai hatványozottan hasznosulhatnak, hiszen megállapításai az ellenőrző szervezetek, azaz a piacfelügyeleti és fogyasztóvédelmi hatóságok tevékenységének szabályszerűbbé és eredményesebbé tételében érvényesülhetnek. Az ÁSZ ezáltal hozzájárulhat a lakosság megfelelő tájékoztatásához a termékek energiafogyasztására vonatkozóan, és a lakosság energiatudatosságának növeléséhez.

Témasorszám: 13

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELLENŐRZÉSE SORÁN EGYES MÁSODIK VÉDELMI VONALAT JELENTŐ ELLENŐRZŐ SZERVEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalok önkormányzatok feletti törvényességi felügyeletéhez kapcsolódó feladatellátása megfelelt-e a jogszabályokban foglalt előírásoknak, a feladatok ellátásához kapcsolódóan megtörtént-e a célok meghatározása és azok teljesülésének értékelése, a felügyeleti tevékenység eredményes volt-e. A Kincstár önkormányzati alrendszer beszámolóira, valamint a helyi önkormányzatok általános működéséhez és ágazati feladataihoz kapcsolódó támogatásokra vonatkozó ellenőrzési tevékenysége szabályozott és szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Áht. az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítésének biztosítása érdekében az államháztartás ellenőrzési rendszerében három területet nevesít: az államháztartás belső kontrollrendszerét, a kormányzati szintű ellenőrzést, valamint a külső ellenőrzést. Ez a három terület az államháztartás három védelmi vonala. Az önkormányzati alrendszer beszámolóinak kincstári ellenőrzése, valamint a helyi önkormányzatok kormányhivatali törvényességi felügyelete az államháztartás második védelmi vonalát jelentik.

Az önkormányzatok törvényes működése, továbbá a működéssel kapcsolatos beszámoló adatok megbízhatósága alapvető fontosságú kritérium a közpénzekkel való átlátható, felelős gazdálkodás érvényesítéséhez. Az ÁSZ a második védelmi vonalat jelentő ellenőrző szervek (kormányhivatalok, Kincstár) ellenőrzésével hozzájárulhat az önkormányzatok előírásoknak megfelelő működéséhez, gazdálkodásához, ezáltal a közpénzfelhasználás és a nemzeti vagyonnal történő gazdálkodás szabályszerűbbé válásához.

A második védelmi vonalba tartozó szervezetek ellenőrzésének eredményeként az ÁSZ a lehető legnagyobb hatást képes elérni a közpénzekkel való szabályszerű, felelős és fegyelmezett gazdálkodás előmozdítása érdekében, hiszen az ÁSZ ellenőrzések eredményei – azáltal, hogy az ellenőrzők tevékenysége szabályszerűbbé, hatékonyabbá és átláthatóbbá válik – közvetlenül hasznosulhatnak az ellenőrző szervezetek által ellenőrzöttek működésében is.

Az elvégzett ellenőrzések során a feltárt hiányosságokon túl az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

**A DIGITÁLIS OKTATÁS KERETÉBEN A KÖZNEVELÉSI FELADATELLÁTÁS
MEGVALÓSULÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a köznevelési rendszerben a koronavírus járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet idején biztosított volt-e a digitális oktatás keretében a köznevelési feladatellátás megvalósulása; továbbá az ágazati irányítást végző szervezetek feladatellátása szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény előírása szerint az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, illetve a szakképzésről szóló törvényben meghatározott feltételek szerinti második szakképesítés megszerzését biztosító első szakmai vizsga befejezéséig a magyar állam közszolgálati feladata.

A köznevelés rendszerének működéséhez szükséges fedezetet az állami költségvetés és a fenntartó biztosítja. Az ÁSZ általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését, így a köznevelési feladat közpénzből való megvalósulását is. Az ellenőrzés a veszélyhelyzetben a digitális oktatásra való átállásra, az on-line oktatás megvalósulására, mérésére fókuszál.

Az ÁSZ megállapításaival elősegíti a közpénzekkel való felelős, eredményes gazdálkodást, illetve az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

A köznevelési rendszer fejlődése – tekintettel a digitalizáció napjainkban tapasztalt, mindinkább gyorsuló térnyerésére – kiemelt fontosságú az ország versenyképessége szempontjából is. A veszélyhelyzetben kidolgozott digitális oktatási módszerek alkalmazási tapasztalatainak összegzése hozzájárulhat a köznevelési rendszer fejlesztési irányainak átgondolásához. A számvevőszéki ellenőrzés megállapításai révén támogathatja a köznevelési rendszer ágazati irányítói feladatellátását, ráirányíthatja a figyelmet a digitális oktatás kiterjesztésének lehetőségeire, és az azt gátló tényezőkre.

Témasorszám: 15

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a hulladékgazdálkodás szabályozási és szervezeti rendszerének kialakítása és működtetése biztosítja-e a közfeladat megfelelő és eredményes ellátását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. Az ENSZ 193 tagállama által 2015 szeptemberében elfogadott új integrált fenntartható fejlődési és fejlesztési keretrendszer, az Agenda 2030 többek között a Föld környezeti rendszerének megóvásához fogalmaz meg célokat. A hulladékgazdálkodás meghatározó szerepet tölt be a környezet minőségének és a természeti erőforrásoknak a védelmében, a társadalom valamennyi rétegét közvetlenül érinti. A klímaváltozás veszélyeinek tudatosodásával a környezetvédelmi kérdések egyre nagyobb közérdeklődésre tartanak számot.

Az ellenőrzés bemutatja a nemzeti hulladékgazdálkodási rendszerek állapotát, rávilágíthat arra, hogy a hulladékgazdálkodás betölti-e törvényben meghatározott szerepét, szabályozottsága és megszervezése biztosítja-e a közfeladat-ellátás eredményes elvégzését, a célok megvalósulását, ezzel hozzájárul-e a hulladék csökkentéséhez, megfelelő kezeléséhez, erőforrássá alakításához.

Az ellenőrzés tájékoztatást adhat a társadalom, a jogalkotók, valamint a közfeladat ellátásában részt vevők számára a hazai hulladékgazdálkodási helyzetről, valamint felhívhatja a figyelmet azokra a hiányosságra, gyengeségekre, amelyek kezelésével, változtatásával a célok eredményesebben valósíthatók meg.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

A LAKOSSÁG VÉDELME A FERTŐZŐ BETEGSÉGEKKEL SZEMBEN

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a fertőző betegségekkel szembeni lakossági védetség megfelelő szintű-e; a kialakított rendszerek biztosítják-e az eddig ritkán előforduló, illetve elő nem forduló fertőző betegségek elhárítását, különös tekintettel a jelenlegi intenzív népességmozgásra és a klímaváltozás hatásaira.

Az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. Az ENSZ 193 tagállama 2015 szeptemberében fogadta el az új integrált fenntartható fejlődési és fejlesztési keretrendszert, az Agenda 2030-at. Ennek keretében 17 célt fogadtak el, amelyek közül a 3. számú cél: A Jó egészség. (Egészséges élet biztosítása és jólét megteremtése minden korosztályban élő minden egyes ember számára.)

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A fertőző betegségek elleni védelem egyéni és társadalmi érdek is egyben. A járványok megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a védőoltások rendszere. Az Európai Unió Tanácsa is rávilágított arra, hogy az oltási programok helyzete egyre bizonytalanabb Európában a védőoltások alacsony szintű igénybevétele, a védőoltásokkal kapcsolatos bizalmatlanság, az új oltóanyagok növekvő költségei, valamint az oltóanyaggyártás és –ellátás terén mutatkozó hiány miatt. Az Európai Unió egyes országában nem megfelelő az oltottsági arány, több országban alakult ki járványos megbetegedés (kanyaró). Emellett a migráció, az utazási kedv növekedése, az oltásellenes mozgalmak, a klímaváltozás hatásai emelik a járványügyi kockázatot.

Magyarország a járványok leküzdésében jelenleg Európa élmezőnyébe tartozik, ugyanakkor a járványügyi kockázatok hazánkra is érvényesek. Az ellenőrzés a kockázatok figyelembe vételével rámutathat a hazai járványügyi rendszer gyenge pontjaira, a járványok elleni felkészültség esetleges hiányosságaira. A nemzetközi ellenőrzés lehetőséget ad más országok gyakorlatainak megismerésére, a jó példák hasznosítására a hazai rendszer fejlesztéséhez. A téma közérdeklődésre tart számot, mivel az egyéneknek és a társadalom egészének is érdeke az egészség megőrzése, a járványok elkerülése.

Az ellenőrzést nemzetközi ellenőrzés részeként tervezi elvégezni az Állami Számvevőszék.

Témasorszám: 17

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉSEK

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az utóellenőrzés során az ÁSZ értékeli, hogy az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal és javaslatokkal összhangban, az ellenőrzött szervezet által – a jogszabályi kötelezettségének eleget téve – készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat a feladatra kijelöltek végrehajtották-e.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, köztvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ellenőrzött szervezet szintjén az utóellenőrzés feltárja, hogy a szervezet az intézkedések végrehajtásával hasznosította-e a korábbi ellenőrzési jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok kezelése érdekében megfogalmazott javaslatokat, illetve az intézkedések végrehajtása elmaradásának következtében továbbra is fennálló szabálytalanság esetén értékeli a közpénzek, köztvagyon veszélyeztetettségét.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉSEK MONITORING ALAPJÁN VÉGZETT ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére kötelezett szervezet irányítója, vezetője csökkentette-e a szervezet szabálytalan működésének kockázatát az intézkedési tervében meghatározott feladatok végrehajtásának értékelése alapján.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai, javaslatai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr.) előírása alapján az intézkedési terv elkészítéséért, végrehajtásáért és a megtett intézkedésekről történő beszámolásért az ellenőrzött, valamint a javaslattal érintett szerv, illetve szervezeti egység vezetője a felelős. E jogszabály a költségvetési szerv vezetője részére évente beszámolási kötelezettséget határoz meg. Előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője évente beszámol a külső ellenőrzések javaslatai alapján készült intézkedési tervek végrehajtásáról a fejezetet irányító szerv vezetőjének és a fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetőjének.

Az utóellenőrzés keretében az ÁSZ azt értékeli, hogy a költségvetési szerv vezetője az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal és javaslatokkal összhangban készített intézkedési tervében meghatározott feladatok végrehajtásának értékelésével megtette-e a közpénz, közvagyon szabályos felhasználása érdekében szükséges intézkedéseket.

A vezetői intézkedések elmaradása esetén, annak a közpénzek, közvagyon veszélyeztettségére gyakorolt valószínűsített hatásának számvevőszéki értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Témasorszám: 19

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉSEK

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak kockázatalapú értékelése, hogy az ellenőrzött szervezetek a szervezet vezetője által összeállított intézkedési tervben foglalt intézkedések végrehajtásával hasznosították-e az ÁSZ jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok csökkentése érdekében megfogalmazott javaslatokat, összességében javult-e a közpénzügyi helyzet és az ÁSZ ellenőrzési megállapításai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az utóellenőrzés során az ÁSZ értékeli, hogy az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal és javaslatokkal összhangban, az ellenőrzött szervezet által – a jogszabályi kötelezettségének eleget téve – készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat a feladatra kijelöltek végrehajtották-e.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ÁSZ kockázatértékelésen alapuló utóellenőrzései kiterjednek a kormányzati szektorba sorolt, vagy a Bkr. hatálya alá nem tartozó gazdasági társaságoknál és alapítványoknál, illetve az egyházi szervezeteknél végzett ellenőrzésekről készült jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedésre kötelezett szervezetekre.

Az ellenőrzött szervezet szintjén az utóellenőrzés feltárja, hogy a szervezet az intézkedések végrehajtásával hasznosította-e a korábbi ellenőrzési jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok kezelése érdekében megfogalmazott javaslatokat, illetve az intézkedések végrehajtása elmaradásának következtében továbbra is fennálló szabálytalanság esetén értékeli a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségét.

Az ÁSZ szintjén az utóellenőrzés visszacsatolást ad az ellenőrzési jelentések hasznosulásáról, az intézkedések elmaradásának, vagy részleges megvalósulásának a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségére gyakorolt valószínűsített hatásának értékelése, további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

A NYILVÁNOS KÖNYVTÁRI ELLÁTÁST VÉGZŐK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a nyilvános könyvtárak biztosították-e a szabályszerű pénzügyi és vagyongazdálkodás alapvető feltételeit, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A könyvtárak fenntartására fordított közpénz nagysága, a nyilvános könyvtárak fenntartóinak sokszínűsége, a nyilvános könyvtárak, és a feladatellátó helyek számossága, valamint a könyvtárak által kezelt speciális vagyoni kör, továbbá a témakört érintően azonosított kockázatok alátámasztják a nyilvános könyvtárak ellenőrzésének szükségességét.

A kockázatértékelésen alapuló, új módszertanú ellenőrzés a pénzügyi és vagyongazdálkodás lényeges területeire terjed ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

Az ellenőrzés kiterjedhet az irányítás minőségének értékelésére, valamint arra hogy a nyilvános könyvtárak biztosították-e a teljesítményellenőrzés feltételeit.

Témasorszám: 21

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az önkormányzat gazdálkodását elszámoltathatóan végzi-e és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: Az önkormányzatok vagyona a nemzeti vagyon része, és az Alaptörvény is rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Az ÁSZ az ÁSZ törvényben kapott felhatalmazással élve ellenőrzi az önkormányzatok gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött önkormányzatok szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben az önkormányzatok szintjén. Az önkormányzati rendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzése, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérése módszerével, az így kiválasztott önkormányzatok célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét az önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett nagy számú ellenőrzés során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva az önkormányzati alrendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

A hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt kockázatoknak megfelelően kiválasztott modulokkal történik az ellenőrzés. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: az önkormányzatok működésének irányítotttságát, korrupció elleni védettségét értékeli,
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékeli
- vagyongazdálkodás: az önkormányzati vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megővését értékeli,
- befektetések: a befektetési döntések szabályszerűségét, helyénvalóságát értékeli,
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból is megvalósuló beruházások előkészítését, az önkormányzat felkészültségét a beruházás lebonyolítására,
- adósságrendezés: értékeli, hogy az önkormányzat gazdálkodása az adósságrendezési eljárás alatt megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak,
- teljesítmény-ellenőrzés: a szervezet egészére illetve annak egyes részeire a teljesítménykategóriákat (eredményesség, célszerűség, hatékonyság) értékeli (többek között: a gazdasági terület teljesítménye, a vezetői teljesítmény),
- nemzetiségi önkormányzatok ellenőrzése: a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési és gazdálkodási keretei kialakításának értékelése.

Az ÁSZ célja, hogy új ellenőrzési megközelítést alkalmazva is támogassa a közpénzügyi helyzet javítását, monitoring típusú ellenőrzéssel – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű helyzetképet adjon az önkormányzati alrendszer egészében az integritási szemlélet érvényesítéséről, rávilágítson az integritási kontrollok kiépítettségének főbb hiányosságaira.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a helyi önkormányzatok intézményei kialakítottak-e olyan szervezeti és szabályozási kereteket, folyamatokat, valamint a korrupció elleni védelmet szolgáló szabályozásokat, amelyekkel biztosítják a szabályszerű működést és az eredményesség követelményeinek érvényesítését, valamint az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény rögzíti, hogy a közpénz-ekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának előmozdítása, a közvagyon védelme, a korrupció elleni védettség érdekében indokolt az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A helyi önkormányzatok intézményei által ellátott feladatok, a bölcsődei, óvodai ellátás, a betegek és idősek gondozása, a közművelődési intézmények, könyvtárak működtetése közvetlenül érintik a társadalom valamennyi rétegét, a feladatot ellátó intézmények működésének minősége hatással van az emberek közérzetére. Az intézmények szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes működésének és gazdálkodásának alapfeltétele a korrupció megelőzését biztosító integritás kontrollok kiépítettsége, a belső kontrollrendszer működtetése. Az ÁSZ a törvényi felhatalmazással élve ellenőrzi az önkormányzati intézményeket annak érdekében, hogy megállapításaival támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, működését.

Az ÁSZ célja, hogy az új módszertanú (kockázatértékelésen alapuló és monitoring típusú) ellenőrzéseket alkalmazva a helyi önkormányzatok intézményei kör egészét lefedve támogassa a közpénzügyi helyzet javítását, a közpénzügyek fejlesztését, az eredmények fenntartását. A monitoring alapú ellenőrzések egy-egy jellegzetes, lényegi területen – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősítik az ÁSZ tanácsadó szerepét. A digitalizáció adta lehetőségek felhasználásával továbbá lehetővé válik a helyi önkormányzatok intézményei vonatkozásában az új módszertanú ellenőrzések által, a részletekbe menő ellenőrzések súlypontjainak meghatározásával a kockázatok beazonosítása, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavétele.

Témasorszám: 23

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A KÖZSÉGI, NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZATOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása nyomán jelentkező integritási kockázatokat megfelelően felmérte-e, a kockázatokat mérséklő integritáskontrollokat kiépítette-e, és a kontrolleszköz kiterjed-e a kockázatos folyamatra, területre.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ a korábbi Integritás felméréseiben az önkormányzatokat általában is kockázatosabb csoportként azonosította be. A kisebb méretű települési önkormányzatok különösen veszélyeztetettek, mert kontrollkörnyezetük, integritási infrastruktúrájuk – a felmérés eredményei alapján is – kevésbé kiépített. Az integritás ellenőrzés keretében történő értékelését eddig a belső kontrollrendszer ellenőrzési módszertana és nem önálló módszertan alapján végezte az ÁSZ. Erre tekintettel szükséges, hogy az integritás kockázatoknak jelentős mértékben kitett önkormányzatok esetében az ÁSZ a kontrollok kiépítettségén túl értékelje azok kiterjedését is a kockázatos területekre, tevékenységekre.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a kisebb méretű községi, nagyközségi önkormányzatok valamint intézményeik integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal az önkormányzatok integritási veszélyeztetettség (szerteágazó közfeladatellátás, a közszolgáltatások nyújtása, valamint az ehhez szükséges beszerzések, közbeszerzések, másfelől az önkormányzatok közhatalmi tevékenysége, az ügyfelekkel és a magánszektoralal kialakított széleskörű kapcsolatrendszer) csökkenjen.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI MONITORING ALAPJÁN VÉGZETT ELLENŐRZÉSE

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja, valamint az ellenőrzések helyszíneit objektív mutatószámrendszer alapján választja ki.

Az ellenőrzés végrehajtásához a kijelölt önkormányzatok csoportosításra kerülnek az ellenőrzés végrehajthatósága, a kockázatok és az ellenőrizhetőség szempontjai szerint. Az ÁSZ stratégiai céljai közt szerepel, hogy új megközelítésű, elemzéssel alátámasztott mintavétellel, illetve ellenőrzési eljárásokkal csökkentse a helyszíni ellenőrzések számát.

A monitoring rendszer az önkormányzatok éves költségvetési beszámolójának, időközi költségvetési jelentéseinek és mérlegjelentéseinek a központi információs rendszerben szereplő adatai értékelése alapján jelzi, hogy melyek azok az önkormányzatok, és melyek azok a területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek ellenőrzés lefolytatását teszik indokolttá. Az ellenőrzés végrehajtására az önkormányzati alrendszerrel készített monitoring riportok, valamint az önkormányzatok által tanúsítványok keretében szolgáltatott adatok, információk felhasználásával kerül sor. Ennek az egyszerűsített ellenőrzési módszernek az eredményeként az ÁSZ olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol korábban nem végzett ellenőrzéseket, és kapacitásainak leghatékonyabb kihasználásával a kockázatokra fókuszáltnan a lehető legnagyobb lefedettséget képes biztosítani az önkormányzati alrendszer területén.

Az ÁSZ ellenőrzéseivel hozzájárul a „jól irányított állam”, valamint az önkormányzatok szabályszerű, fenntartható működéséhez azzal, hogy rámutat az önkormányzatok működésének és gazdálkodásának kockázatos területeire, egyben javaslatot tesz azok módosítására.

Témasorszám: 25/1

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet gazdálkodása során elszámoltatható-e és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet vagyona a nemzeti vagyon része, és az Alaptörvény is rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Az ÁSZ ellenőrzi az éves költségvetési törvény végrehajtását, az ellenőrzés során feltárt kockázatok és a terület folyamatos kockázatelemzésével beazonosított kockázatok kezelése érdekében ráépülő ellenőrzésekkel ellenőrzi a költségvetési szervek gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogatja az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben a szervezetek szintjén. A központi költségvetés rendszerében zajló folyamatok holisztikus elemzései, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének módszerével, az így kiválasztott szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi alrendszerben vagy annak egy ágazatában esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: a központi költségvetési szerv működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékeli,
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékeli,
- vagyongazdálkodás: a központi költségvetési szervnél a vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli,
- maradvány: a költségvetési maradvány-kimutatását, a maradvány összegét befolyásoló év végi kifizetetlen szállítói állomány kezelését értékeli,
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására,
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ELLENŐRZÉSE

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet gazdálkodása során elszámoltatható-e és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését. Továbbá értékelésre kerül a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet vagyona a nemzeti vagyon része, és az Alaptörvény is rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Az ÁSZ ellenőrzi az éves költségvetési törvény végrehajtását, az ellenőrzés során feltárt kockázatok és a terület folyamatos kockázatelemzésével beazonosított kockázatok kezelése érdekében ráépülő ellenőrzésekkel ellenőrzi a költségvetési szervek gazdálkodását, működését. Ezáltal az ellenőrzések megállapításaival támogatja az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegíti az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben a szervezetek szintjén. A központi költségvetés rendszerében zajló folyamatok holisztikus elemzése, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének módszerével, az így kiválasztott szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi alrendszerben vagy annak egy ágazatában esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: a központi költségvetési szerv működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékeli,
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékeli,
- vagyongazdálkodás: a központi költségvetési szervnél a vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli,
- maradvány: a költségvetési maradvány-kimutatását, a maradvány összegét befolyásoló év végi kifizetetlen szállítói állomány kezelését értékeli,
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására,
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt,
- középírányítók: a középírányítói feladatokat is ellátó költségvetési szervek esetében az irányítási jogkörök gyakorlását értékeli,
- kórházak, szakképző iskolák és tankerületi központok kockázatértékelésen alapuló ellenőrzése: a program lehetőséget teremt egyedileg és csoportosan történő értékelésre egyaránt, továbbá a törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzé-

sek alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A koronavírus járvány miatt elrendelt veszélyhelyzet kezelésére biztosított források felhasználásában érintett intézményeknél indokolt annak az ellenőrzése, hogy biztosítottak voltak-e a rendelkezésre álló források szabályszerű felhasználásának keretei, az intézményrendszer felkészült volt-e a kifizetések lebonyolítására.

Az ÁSZ a digitalizáció adta lehetőségek felhasználásával, új, monitoring típusú ellenőrzési megközelítést alkalmazva is helyzetképet kíván adni a központi alrendszer egy-egy jellegzetes, lényegi területén a szabályozottságról, a fennálló főbb hiányosságokról. A monitoring típusú ellenőrzések – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősítik az ÁSZ tanácsadó szerepét. Megállapításaikkal támogatják az ellenőrzött szervezetek szabályszerű működésének kialakítását, egyúttal felhívják az irányító szervek figyelmét az irányítottak által kezelt közvagyon szabályszerű és átlátható számbavételében vagy a rendelkezésre álló források eredményes felhasználását biztosító szabályzatok, folyamatok kialakításában mutatkozó hiányosságokra, a központi költségvetési szervek működésének és gazdálkodásának alapvető hiányosságaira.

Témasorszám: 26/1

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK IRÁNYÍTÓI, TULAJDONOSI FELADATAI EL- LÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatainak ellátása megfelelő volt-e. Az ellenőrzés keretében értékeljük a szervezet korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A költségvetési szervek irányítószervi feladatellátását az ÁSZ folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeresen ellenőrzi. Az ellenőrzések kiemelt fókuszra annak megítélésére, hogy az irányítói, a tulajdonosi funkciókat ellátó költségvetési szervek, szervezeti egységek, miként alakították ki és működtették a közszolgáltatások biztosításához elengedhetetlen irányítói, tulajdonosi feladatok gyakorlati megvalósításának rendszerét és annak ellenőrzését.

Az ÁSZ a költségvetési szervek ellenőrzése vonatkozásában elsődlegesen a társadalmilag kiemelkedő jelentőségű irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetekre fókuszál. Az irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetek ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárulhat az egész intézményrendszer szabályszerűbb, eredményesebb és hatékonyabb feladatellátásához, gazdálkodásához.

Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott működéséhez.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK IRÁNYÍTÓI, TULAJDONOSI FELADATAI EL-
LÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatainak ellátása megfelelő volt-e. Az ellenőrzés keretében értékeljük a szervezet korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A költségvetési szervek irányítószervi feladatellátását az ÁSZ folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeresen ellenőrzi. Az ellenőrzések kiemelt fókuszja annak megítélése, hogy az irányítói, a tulajdonosi funkciókat ellátó költségvetési szervek, szervezeti egységek, miként alakították ki és működtették a közszolgáltatások biztosításához elengedhetetlen irányítói, tulajdonosi feladatok gyakorlati megvalósításának rendszerét és annak ellenőrzését.

Az ÁSZ a költségvetési szervek ellenőrzése vonatkozásában elsődlegesen a társadalmilag kiemelkedő jelentőségű irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetekre fókuszál. Az irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetek ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárulhat az egész intézményrendszer szabályszerűbb, eredményesebb és hatékonyabb feladatellátásához, gazdálkodásához.

Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott működéséhez.

Témasorszám: 27

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERE FEJEZETEINEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a költségvetési fejezetek, a fejezeti kezelésű előirányzatok és a fejezethez tartozó intézmények működési és szervezeti kereteinek kialakítása szabályszerű volt-e, a gazdálkodása során érvényesült-e az átláthatóság és elszámoltathatóság.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartási törvénynek megfelelően a központi költségvetés fejezeteire tagolódik. A fejezeteket az éves költségvetési törvény határozza meg. A központi költségvetésben fejezetet alkotnak a minisztériumok, egyes országos hatáskörű szervek, a költségvetés elszámolásai.

Az ÁSZ ellenőrzi az éves költségvetési törvény végrehajtását, az ellenőrzés során feltárt kockázatok és a terület folyamatos értékelésével beazonosított kockázatok kezelése érdekében ellenőrzi többek között a költségvetési szervek gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben a szervezetek szintjén. Az ÁSZ megállapításaival elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását, illetve az újszerű megközelítésű ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Az ellenőrzés a fejezetek és a fejezethez tartozó intézmények kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével történik. Az ellenőrzés több területre fókuszál, a belső kontrollrendszerre, az integritásra, a pénz- és vagyongazdálkodásra, a beruházásokra, a fejezeti kezelésű előirányzatokra, az irányításra.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

ALAPÍTVÁNYOK/KÖZALAPÍTVÁNYOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány szabályszerű gazdálkodásához, a költségvetési támogatás felhasználásához biztosítottak-e az alapvető feltételek, az alapítvány a közpénzekből kapott támogatásokhoz és a nemzeti vagyonhoz kapcsolódó nyilvántartások kialakítása során biztosította-e az elszámoltathatóságot és az átláthatóságot.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az alapítványok évente jelentős összegű költségvetési támogatásban részesülnek. Sokrétű tevékenységük révén a társadalom széles körével állnak kapcsolatban. A közpénzek értékelt, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése társadalmi elvárás. Az ÁSZ az államháztartásból, valamint a kizárólagos vagy többségi nemzeti tulajdonú gazdasági társaságtól támogatásban részesült alapítványoknál ellenőrzi a közpénzekkel való gazdálkodás alapvető szabályozási kereteit, a nyilvántartások vezetését, a beszámolási kötelezettség teljesítését. A felhasznált támogatások átláthatóságának, a közpénzekkel való gazdálkodás elszámoltathatóságának értékelésével az ÁSZ előmozdítja, hogy a társadalom objektív képet alkosson az alapítványok működéséről. Az ÁSZ Stratégiában rögzített célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatás és vagyonyuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket e szervezetek is átlátható módon használják fel.

Az ellenőrzés a társadalom számára információt szolgáltat arról, hogy az alapítványok a közpénzek szabályszerű felhasználásának feltételeit kialakították-e. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig

Az új módszertanú (kockázatértékelésen alapuló és monitoring típusú) ellenőrzések az alapítványok közpénzekkel való gazdálkodása lényeges területeire terjednek ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosítanak a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére.

Témasorszám: 29/1

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkor érvényes költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások a Kvtv.-ekben (a 2014. évi C. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről, 2015. évi C. törvény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről, 2016. évi XC. törvény Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről) a 2015–2017. években a szociális ágazatra vonatkozóan 273 Mrd Ft előirányzatot határoztak meg. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. A 2013-tól bevezetett átlagbázeis támogatás, mint feladatfinanszírozási forma az államháztartáson kívüli intézményfenntartókra is vonatkozik.

Az ÁSZ a stratégiájában célul tűzte ki, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is átlátható módon használják fel a közfeladatok szerződésben vállalt ellátása érdekében. Az ellenőrzés a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz államháztartáson kívüli felhasználása sem maradhat ellenőrizetlenül. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a jól irányított állam feltétele.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(ötödik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati köznevelési és szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkorai költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások költségvetési törvény szerinti előirányzata 2016. – 2018. években együtt 828 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Az Országgyűlés elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, amely jelentősen átalakította a korábbi finanszírozási rendszert 2013 szeptemberétől. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt is, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzés a finanszírozási rendszerben bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezetek körében. Javasolataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések megfelelőségét, amely a jól irányított állam feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még számos szervezetet nem ellenőrzött ezen a területen.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Témasorszám: 29/3

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(hatodik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati köznevelési és szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkorai költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások költségvetési törvény szerinti előirányzata 2017 – 2019. években együtt 929 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Az Országgyűlés elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, amely jelentősen átalakította a korábbi finanszírozási rendszert 2013 szeptemberétől. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt is, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzés a finanszírozási rendszerben bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezetek körében. Javasolataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések megfelelőségét, amely a jól irányított állam feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még számos szervezetet nem ellenőrzött ezen a területen.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Az ÁSZ kockázatértékelésen alapuló és monitoring típusú új módszertanú ellenőrzések keretében is értékeli a nem állami humánszolgáltatókat. A kockázat alapú ellenőrzések a lényeges dokumentumok értékelése alapján adnak objektív képet a szervezeteknél fennálló kockázatos területekről. A monitoring alapú ellenőrzések egy-egy jellegzetes, lényegi területen – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősítik az ÁSZ tanácsadó szerepét. Az ellenőrzések lehetőséget teremtenek egyedileg és csoportosan történő értékelésre egyaránt, továbbá a törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatókörre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a társaság gazdálkodását elszámoltathatóan, átláthatóan, szabályszerűen végzi-e és biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését. Ellenőrzi az ÁSZ továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait megfelelően gyakorolta és kötelességeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és a rendszeres elszámoltatás feltételeinek kialakítása az ellenőrzés során nagy hangsúlyt kap. Az Európai Unióban 1994. óta hatályos túlzott hiány eljárásra is figyelemmel kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami, illetve önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy a gazdasági társaság felelős vagyongazdálkodás mellett, a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e feladatainak ellátását, valamint a szolgáltatás folyamatos fenntarthatóságának feltételeit, a tulajdonosi felügyelet hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: a társaság működésének irányítottóságát, korrupció elleni védettséget értékeli
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat, továbbá a bevételek, ráfordítások elszámolásának szabályszerűségét értékeli
- vagyongazdálkodás: a társaság vagyongazdálkodását, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt
- tulajdonosi joggyakorlás: értékeli, hogy a tulajdonosi joggyakorló gazdasági társaságai feletti tulajdonosi joggyakorlása szabályszerű volt-e
- ESA: értékeli, hogy a kormányzati szektorba sorolt gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadóságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e.

- A gazdasági társaságok létét veszélyeztető kockázatok: értékeli, hogy figyelemmel kísérték-e a társaság gazdálkodását a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet kialakulásának és a vagyonszerzés megakadályozása érdekében.

Témasorszám: 31

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A TÖBBSÉGI ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása kapcsán meghatározta-e a szervezeti kultúra egységét biztosító értékeket, elveket, célkitűzéseket, illetve felmérte-e működése során jelentkező, ezen célok teljesülését érintő integritási kockázatok. Dolgozott-e ki és működtetett-e integritásirányítási / integritás-kockázatkezelési rendszert, ezen belül kiépítette-e az integritási kockázatok méréséklő integritáskontrollokat, és e kontrolleszközök kiterjedtek-e a kockázatos folyamatokra, területekre.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ a 2016-2017. évben a köztulajdonú gazdasági társaságok körében is végzett integritás felmérést, amelynek eredményei azt mutatták, hogy nagyon jelentősek a különbségek az egyes gazdasági társaságok között az integritási kontrollok kiépítettségének tekintetében, és e különbségek jelentős részben a társaságok menedzsmentjének az eltérő hozzáállására vezethető vissza. Alap értékeket, elveket fogalmaz meg Alaptörvény, amely szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló szervezetek a törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség és az eredményesség követelményei szerint. A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni e forrásból megvalósuló gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

A monitoring alapú ellenőrzés a gazdasági társaságok integritás alapú működésének lényeges területein – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősítik az ÁSZ tanácsadó szerepét. A monitoring alapú, kockázatok jelző ellenőrzés segítségével az ÁSZ egyszerre nagyszámú ellenőrzött esetében értékeli az önkormányzati/állami tulajdonban álló gazdasági társaságok integritásirányítási/integritás-kockázatkezelési rendszerét.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a köztulajdonú gazdasági társaságok integritásirányítási/integritás-kockázatkezelési rendszer keretében alkalmazott integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal integritási veszélyeztetettségük csökkenjen.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK VAGYONELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi joggyakorló tevékenység biztosította-e a számviteli beszámoló szabályszerű elfogadását; a társaság számviteli beszámolója alapján biztosított-e, hogy a társaság vagyonáról megbízható és hiteles információk álljanak rendelkezésre, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk rendszeresen a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága.

A lényeges dokumentumok alapján végzett ellenőrzés kiterjed a számviteli beszámoló tulajdonosi joggyakorló által történő elfogadására, valamint a számviteli beszámoló alapján a társaság vagyonáról rendelkezésre álló információk értékelésére. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig

A kockázatértékelésen alapuló, új módszertanú ellenőrzés gazdasági társaságok vagyongazdálkodásának lényeges területeire terjed ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. Az ellenőrzés kiterjedhet az irányítás minőségének értékelésére, valamint arra, hogy a gazdasági társaságok biztosították-e a teljesítményellenőrzés feltételeit.

Témasorszám: 33

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÁLLAM KISEBBSÉGI TULAJDONLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az állam nevében eljáró tulajdonosi joggyakorló feladatellátása megfelelő volt-e, élt e a kisebbségvédelmi rendelkezések szerinti jogával, ha az szükségessé vált. Az állam kisebbségi tulajdonában lévő gazdasági társaságokra vonatkozóan a tulajdonosi joggyakorló vagyonérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenysége megfelelő volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 5. § (4) bekezdése lehetővé teszi az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységének ellenőrzését. Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdasági társaságok a nemzeti vagyon részét képezik, ezért ellenőrzésük kiemelten fontos a vagyonnal való gazdálkodás, a vagyon megőrzése, megóvása érdekében.

Az állam kisebbségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok tulajdonosi szerkezete változatos, előfordul a kisebbségi állami tulajdon mellett további önkormányzati és állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társasági tulajdon is. Ennek következtében vannak olyan társaságok, amelyek esetében a kisebbségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok többségi nemzeti tulajdonban vannak.

Az államnak nincs döntő befolyása a kisebbségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok működésére, gazdálkodására, ugyanakkor működésük eredményessége hatással van a nemzeti vagyon alakulására, az esetleges veszteséges gazdálkodás, pótbefizetési kötelezettség pénzügyi kockázatot is jelent az államnak.

A kisebbségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok ellenőrzése feltárhatja az érintett vagyonnal kapcsolatban az állami vagyon átlátható, rendeltetésszerű, felelős használatának esetleges hiányosságait.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

KÖZTESTÜLETEK ELLENŐRZÉSE

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a köztestület gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, ennek keretében betartotta-e az előírásokat a belső szabályozási keretek kialakítása, a tagdíjbeszedés, a közzétételi és adatszolgáltatási tevékenysége során. Szabályszerűen számolta-e el, illetve tartotta-e nyilván a törvényben rögzített közfeladat ellátására államháztartásból kapott támogatásokat. Továbbá a köztestület szabályszerű működését biztosító ellenőrzési rendszerek megfelelően működtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köztestületek közfeladatot látnak el, amelyre fokozott közérdeklődés irányul. Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ellenőrzés során kiemelt figyelmet kap a tagsághoz kötött szakmai tevékenység. Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a köztestületek szabályozásához. Az ellenőrzöttek számára visszajelzést adhat az ellenőrzés a közfeladataik ellátására kapott állami támogatások felhasználásának szabályosságáról, esetleges hiányosságairól, míg a társadalom számára információt szolgáltat a köztestület gazdálkodásáról és a közpénzek felhasználásáról. Az ellenőrzés által az ÁSZ erősíti hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 35

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ SZÁMVITELI TÖRVÉNY SZERINTI EGYÉB SZERVEZETEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az egyéb szervezet a gazdálkodása kereteit szabályszerűen kialakította-e, éves beszámolási kötelezettségét és az államháztartásból kapott támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségét szabályszerűen teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény előírja, hogy a közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzzel gazdálkodó szervezetek kötelesek a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásukkal. Az ÁSZ az államháztartásból származó források felhasználását törvényi felhatalmazás alapján ellenőrzi. Az ÁSZ Stratégiájában rögzített célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatás és vagyonyjuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket e szervezetek is átlátható módon használják fel. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének és stratégiájában megfogalmazott céljának eleget téve ellenőrzi a számviteli törvény szerint egyéb szervezetnek minősülő szervezetek gazdálkodását.

Az ellenőrzés a számviteli törvény 3. § 4. pontja szerinti egyéb szervezetek közül azokra terjed ki, amelyek gazdálkodásáról, beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségéről egyéb jogszabály is rendelkezik. Ezek közül kivételt képeznek az Alapítványok, amelyeket önálló ellenőrzés keretében ellenőriz az Állami Számvevőszék.

Az ellenőrzés az egyéb szervezetek gazdálkodásáról, közpénzfelhasználásuk szabályszerűségéről adott információi hozzájárulnak ahhoz, hogy a társadalom objektív képet kapjon e szervezetek gazdálkodásáról. Az ellenőrzés megállapításai támogatják a törvényalkotás munkáját a szervezetek működésének, gazdálkodásának szabályozásában során. A feltárt hiányosságok, eltérések alapján megfogalmazott javaslatok, a jó gyakorlatok hozzájárulhatnak a szervezetek gazdálkodási kereteinek szabályszerűbbé tételéhez, az átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználáshoz.

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu